ALGEMENE VERGADERING PROMOTIE VAN DE MEDAILLE 2012

Arnold Nieuwendam

Gedurende vele jaren werd de algemene ledenvergadering van de Belgische vereniging PROMOTIE VAN DE MEDAILLE gehouden in Grimbergen-Brussel, maar de laatste malen in Vilvoorde–Brussel in één van de zalen van het Euro Volley Centre. Dit keer was het op 9 juni 2012 en het was een belangrijke dag, want er werd een nieuw bestuur gekozen. Er waren leden uit België en enkelen uit Duitsland en Nederland die hun keus kenbaar maakten. Het bestuur werd als volgt samengesteld: de nieuwe voorzitter is Stefan De Lombaert, vicevoorzitter Luc Vandamme en secretaris André Poels. Voor de post van penningmeester had niemand zich opgegeven en neemt voorzitter De Lombaert deze taak tijdelijk op zich. Als redacteur van Flash Medailles is Luc Vandamme herkozen, voor de beurzen Thierry Eeckhout. Artistiek raadgever is Paul Huybrechts. Peter Jansen vertegenwoordigt de Mauquoy Groep. De scheidende voorzitter Marc Vancraenbroeck werd voor zijn inzet beloond met de medaille van verdienste en ontving deze onderscheiding onder een luid applaus (afbeelding 1). Voor deze middag was er door Luc Vandamme een medailletentoonstelling ingericht met het werk van Alphonse Michaux (afbeelding 2).

fig.1

fig.2

Bij binnenkomst ontvingen de leden een tasje met de nieuwe Flash en een extra gratis catalogus over het werk van Oscar de Clerck. Gustave Jacobs, beeldhouwer & medailleur, toentertijd is het boek opgestart door Willy Faes en later afgerond door Luc Vandamme, plus de jaarmedaille en de aanwezigheidsmedaille. Dat scheelde tijdens de vergadering ruim een uur uitdelen, dat voorheen plaatsvond door de secretaris. Deze aanpak was vorig jaar geopperd door iemand die op tijd de trein moest halen. Ook op het vervroegen van het afsluitend diner van acht naar zeven uur werd positief gereageerd.

De jaarmedaille

Fig. 3

Fig. 3a

De jaarmedaille 2012 is gemaakt door de beeldhouwer Dirk De Keyzer en heeft de titel *Het Danseresje* (afbeelding 3). Op de voorzijde van de medaille staat een springend meisje, tenzij er een muntslag heeft plaatsgevonden, want draait men de medaille een kwartslag zodat het meisje op haar tenen staat, dan klopt de keerzijde met het logo van PROMOTIE VAN DE MEDAILLE niet. Een kleine bijsluiter met titel, naam van de artiest met enkele gegevens zou een verrijking kunnen zijn in de toekomst. Op de website van De Keyzer zie ik hetzelfde figuurtje op vele wijzen geboetseerd: staand in combinatie met of zonder dieren, in bad of op fantasiebeesten, machines en planten, eindeloos wordt er gevarieerd op het thema vrouw met slechts enkele mannenfiguren. Op de keerzijde staat het logo van PROMOTIE VAN DE MEDAILLE en onder aan de rand staat nog het nummer 021/125 (afbeelding 3a). Er zijn in 2012 125 modellen geslagen door de firma Mauquoy Medal Company die de PROMOTIE VAN DE MEDAILLE al 25 jaar sponsort met haar medaille-uitgaven.

Dirk De Keyzer

Dirk De Keyzer werd geboren op 19 december 1958 in Sleidinge, België. Van 1978-1985 volgde hij een opleiding aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Eeklo, onder leiding van Leo De Buysere. De Keyzer is professioneel beeldhouwer sinds 1985. Voorbeelden voor hem waren George Minne, Constantin Meunier en Auguste Rodin. Hij werkt met de verloren-wasmethode. Daarbij heeft de artiest een eigen beeldtaal ontwikkeld waardoor hij direct herkenbaar is. Zijn inspiratiebronnen haalt hij uit het leven zelf. Een belangrijk aspect in zijn werk is lichte humor. En wie zijn beelden bekijkt ziet een zekere spot richting de mens. De Keyzer creëerde zijn eigen sprookjeswereld waar het voor hem beter toeven is. De kunstenaar had vele tentoonstellingen in België, maar ook in Amerika, Rusland en Engeland, om maar een paar landen te noemen. Er verscheen in oktober 2004 een boek: Monografie door Absolute Art. Daarnaast zijn er vele artikelen over hem verschenen. U kunt zelf kijken op twee websites van de kunstenaar met veel informatie en foto's, zie hieronder.

Aanwezigheidspenning

Traditiegetrouw ontvingen alle aanwezigen een aanwezigheidsmedaille. Het is een kleine creatie van 28 mm doorsnede met daarop afgebeeld een meisje met een duif in haar handen. Het is de twaalfjarige dochter van Paul Huybrechts, Geraldine, nu inmiddels volwassen (afbeelding 4). Het kind staat midden op het vlak met het beestje in een rond venster. Op de keerzijde als omschrift de tekst in het Frans en Nederlands: PROMOTION MEDAILLE PROMOTIE en als breedschrift: ASSEMBLEE

GENERALE ALGEMENE VERGADERING; aan de onderrand de datum: 09/06/2012 (afbeelding 4a). Wederom werd deze uitgave door de firma Mauquoy Medal Company geslagen en gesponsord.

Fig. 4

Fig. 4a

Alphonse Michaux

Het lid Luc Vandamme is zeer actief als schrijver van artikelen en boeken, maar ook als redacteur van Flash. Samen met zijn vrouw had hij een eendagstentoonstelling ingericht over het werk van Alphonse Michaux (afbeelding 5). Het was verbazingwekkend, de enorm grote moedermodellen te zien van zeker vijftig centimeter doorsnede met een gewicht van twee kilo aan brons (afbeelding 6). Tevens was er een boek te koop over de graveur (afbeelding 7). Daarbij ontvingen de kopers een extra medaille (afbeelding 8/8a). Voor een kleine aanvullende bijdrage (1 €) ontving men de catalogus over Gustave Jacobs, beeldhouwer & medailleur, toentertijd is het boek opgestart door Willy Faes en later afgerond door Luc Vandamme. Vandamme is een van de meest productieve schrijvers van België op het gebied van de numismatiek en zijn gedegen werkwijze zorgt voor een waardevolle uitbreiding van uw kennis én uw bibliotheek.

Fig. 5

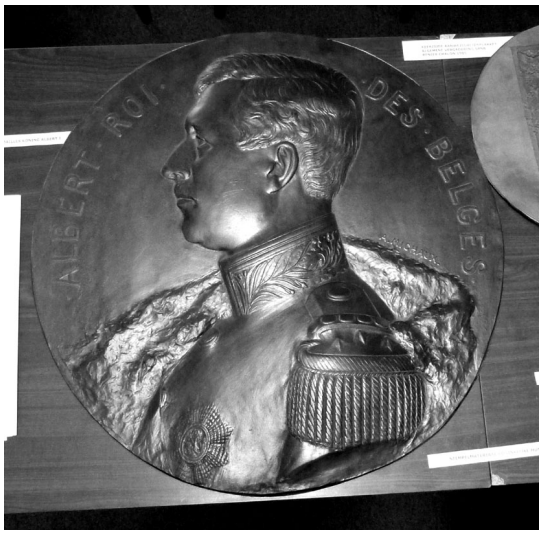

Fig. 6

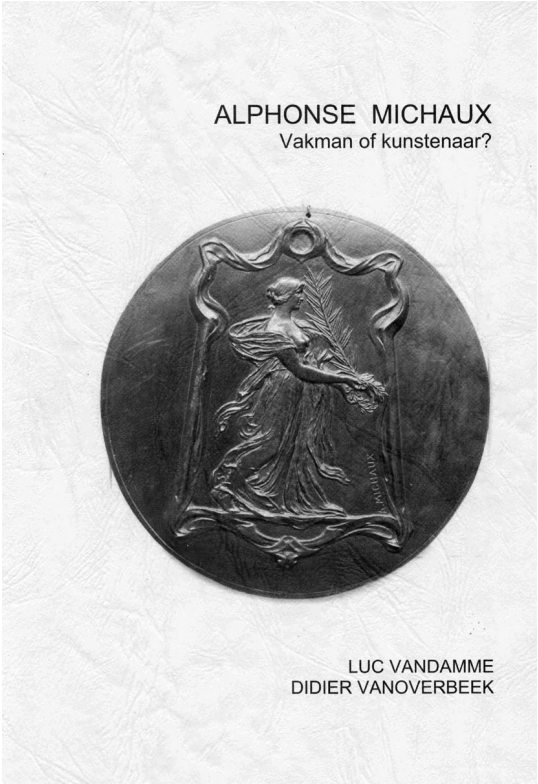

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 8a

Diversiteit van de jaaruitgaven

De jaaruitgave van PROMOTIE VAN DE MEDAILLE is altijd een grote verrassing, omdat de kunstenaars voor het eerst een ontwerp maken voor een medaille. De creaties zijn dan ook erg wisselend van artistiek niveau. Dat komt mede omdat de beginnende medailleurs steeds opnieuw het wiel moeten uitvinden. Daarbij hebben sommigen zich niet ingelezen of proefontwerpen gemaakt, is mijn indruk. Met andere woorden: de ontwerpers benutten niet alle mogelijkheden die een ontwerp kan bieden.
Het nieuwe bestuur zal zijn schouders eronder moeten zetten, om nieuwe leden te werven en tot artistiek verantwoorde uitgaven te komen. Zoals eerder vermeld heeft onder redactie van Luc Vandamme FLASH Medailles een positieve gedaantewisseling ondergaan, inhoudelijk zowel als het uiterlijk.
In 2012 bestond PROMOTIE VAN DE MEDAILLE vijfentwintig jaar. Het is niet gevierd met lezingen, medaille- of boekuitgaven, mijns inziens een gemiste kans. Een korte lezing van twintig minuten geeft een extra dimensie aan zo'n middag. Het ledental blijft stabiel, ongeveer 100; dat kan meer worden als ieder lid belangstelling opwekt bij vrienden en familie en hun bovenal wijst op de boeiende en interessante aspecten van de medaillekunst. Er is enorm veel kennis van zaken aanwezig bij de leden van PROMOTIE VAN DE MEDAILLE, elk in zijn of haar specialisme. Iedereen is zeer betrokken en er worden goede vragen gesteld of suggesties gedaan, zoals door Bob Autrique

(afbeelding 10). Daarnaast komt men ook voor de gezelligheid, want een aanwezige zei: *'het is een grote familie*', en zo voelt het ook. Het afsluitend diner is daar een bevestiging van (afbeelding 11).

Fig. 9

Fig. 10

Meer informatie over Dirk De Keyzer kunt u vinden op twee websites, be en com:
http://www.dirkdekeyzer.com en http://www.dirkdekeyzer.be
Foto's: Arnold Nieuwendam. Copyright en beeldrecht PROMOTIE VAN DE MEDAILLE. (N.B. In België spreekt men van *medailles,* maar in Nederland is de term *penningen* meestal van toepassing.)
Meer informatie over medailles en penningen uit de hele wereld via http://penningkunst.startpagina.nl
De website van PROMOTIE VAN DE MEDAILLE is momenteel in de maak, maar u kunt op een tijdelijke advertentie via de startpagina lezen over de vereniging en enkele recente uitgaven bekijken.

fotobijlagen ----------

Fig. 1. Aftredend voorzitter Marc Vancraenbroeck.
Fig. 2. Eendagstentoontelling Alphonse Michaux.
Fig. 3 en 3a. Het danseresje, 75 Ø mm, messing 2012. Dirk De Keyzer.
Fig. 4 en 4a. Geraldine, aanwezigheidsmedaille PVDM 2012, Vz 28 Ø mm, brons 2011. Paul Huybrechts.
Fig. 5. Presentatie ontwerpen Alphonse Michaux.
Fig. 6. Model van koning Albert I.
Fig. 7. Catalogus Alphonse Michaux.
Fig. 8 en 8a. Medaille Alphonse Michaux.
Fig. 9. Bob Autrique aan het woord.
Fig. 10. Afsluitend diner.

ZEKER BEZOEKEN

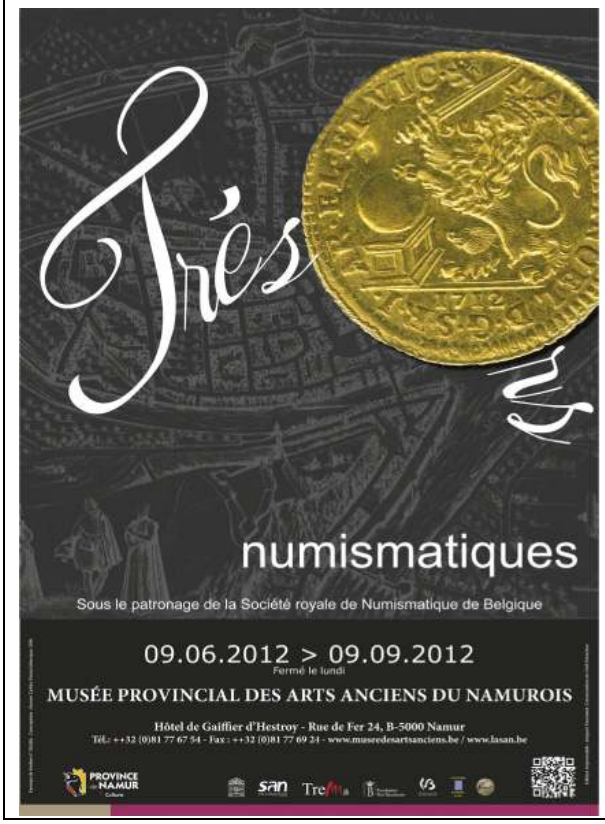

TRÉSORS NUMISMATIQUES
DU CABINET FRANÇOIS CAJOT

Dans le cadre de la magnifique exposition consacrée aux trésors numismatiques du Cabinet François Cajot, le Musée provincial des Arts anciens du Namurois - Trésors d'Oignies (TreMa) souhaite aborder cette thématique sous divers angles.
À cet effet, des activités, tant destinées aux adultes qu'aux enfants, vous sont proposées tout au long de l'exposition temporaire !
Pour entamer cette belle dynamique artistique et culturelle, nous avons décidé d'organiser ce dimanche 24 juin :
« Visite apéritive suivie d'une démonstration de frappe de monnaies ».
Un guide spécialisé retracera 25 siècles de notre Histoire... sous une approche inédite ! Pour ne rien manquer, rendez-vous :
OÙ ? Au Musée provincial des Arts anciens du Namurois -Trésor d'Oignies (TreMa), Rue de Fer, 24 - 5000 Namur.
QUAND ? Ce dimanche 24 juin de 11h à 12h et de 14h à 17h.
PRIX ? 5 € (adultes), 2,50 € (groupes, étudiants, séniors), gratuit < 12 ans.
La visite guidée vous est offerte !
Mais encore...
Dimanche 15 juillet : « **Visite apéritive & démonstration de frappe de monnaies** ».
Samedi 18 août : « **Journée d'identification** ».
Nous vous tiendrons informés !

Contact :
Jacques TOUSSAINT
Conservateur en chef-Directeur
Courriel : jacques.toussaint@province.namur.be
Tél. : 081/ 77 67 54

LES ORIGINES DE L'U.R.B.S.F.A.

Nicole Vincent

Si plusieurs pays sont à même de revendiquer l'origine du football tout comme l'Angleterre, l'Italie et la France; en Belgique vers 1843, à Jodoinge se pratiquait tous les 25 mars lors d'une fête consacrée à la Vierge Marie un jeu nommé le «souic« qui consistait à faire arriver une boule remplie de crin dans un but établi par le chef de la magistrature de la ville. Cette boule était lancée du milieu de l'arène entre les joueurs de deux équipes; l'une composée d'hommes mariés et l'autre d'hommes célibataires. A l'issue de la partie, les joueurs étaient, au son du tambour, conduits à l'Hôtel de ville où la victoire était célébrée ; la bière coulant à flots.

En 1895 est fondée l'Union Belge des Sociétés de Sports ; cette dernière reprend des sociétés pratiquant le football-association, l'athlétisme et la vélocipédie pour amateurs (U.B.S.S.A.). A la première assemblée générale, on notait la présence des clubs ci-après : Antwerp F.C, Ass.Athlétique La Gantoise, Athlétic and Running Club, Bruges Football Club, Football Club Liégeois, Léopold Club de Bruxelles, Racing Club de Bruxelles, Sporting Club de Bruxelles, Union d'Ixelles, Verviers Football Club. Très intéressé par l'éducation sportive, le Roi Léopold II leur accorda le 18 février 1901 son haut patronage. Le 02/06/1903, S.A.R. Monseigneur le Prince Albert acceptait la présidence que lui offrait la Fédération. C'est le 1er mai 1904 que vit le jour la F.I.F.A. (Fédération Internationale de Football-Association) lors du premier match officiel entre la Belgique et la France. C'est au cours de la saison 1905-1906, que notre équipe nationale a adopté non seulement son uniforme, mais aussi son nom de « diables rouges » suite au surnom qu'un journaliste de la presse sportive leur attribua dans son éditorial. Le 25/04/1910, le roi Albert Ier substituait son haut patronnage à cette présidence. Le 28/02/1912, lors de l'assemblée générale, fut votée la séparation entre le football et l'athlétisme : l'U.B.S.S.A. devint l'U.B.S.F.A. (Union Belge des Sociétés de Football Association).

Pendant l'occupation de 1914-1918, la guerre a dispersé les membres de la Fédération, pourtant le Conseil Général de 1914 a décidé de proroger le mandat des membres du comité déjà en fonctions jusqu'à la première assemblée générale d'après guerre. Seuls les championnats régionaux des scolaires et des tout petits purent être organisés. Les recettes des matchs disputés ça et là devaient être versées à des œuvres de charité :

- la caissette du joueur prisonnier qui contenait 2 pains de 600 grs cuits de façon à pouvoir être conservés pendant 20 à 30 jours ;
-
- le secours aux familles nécessiteuses : secours pécuniaire mensuellement envoyé, après enquête, aux membres des familles de ceux qui étaient sous les drapeaux ou prisonniers ;
-
- plus tard fut organisé le secours aux mutilés de guerre.
-

Le 06/05/1917 apparaît le journal « Les Sports » lui-même remplacé dès 1920 par « La Vie Sportive ».C'est la guerre 14-18 qui favorisa la démocratisation du football. A de nombreuses reprises, le Roi Albert Ier envoya des paires de bottines destinées aux équipes régimentaires. De nombreux matchs étaient organisés avec les corps d'armée britanniques et canadiens établis sur le sol belge.

Le 10/02/1920, le Roi accordait le titre de Société Royale à l'U.R.B.S.F.A., c'est-à-dire l'Union Royale Belge des Sociétés de Football – Association. A cette époque, le tarif d'arbitrage pour Anvers, Bruxelles et Liège fut porté à 5 frs ; les autres villes à 2 frs. C'est le 14 août de la même année, que s'ouvrent les jeux de la VIIe Olympiade à Anvers où notre équipe nationale de football a remporté la finale devant la Tchécoslovaquie.
Le 14/09/1930, S.A.R. le Prince Léopold inaugure le stade du Centenaire à Bruxelles (75.000 places). L'Union Belge fête ses 25 ans le 26/02/1931. C'est le 07/06/1934 que le Roi Léopold III accorde, à son tour, son haut patronage à la Fédération.

La guerre éclate à nouveau en 1939 et les championnats sont encore supprimés. Afin d'associer la Fédération à l'œuvre « les loisirs du soldat », une taxe de 25 centimes est perçue par place assise et 10 centimes par place debout quel que soit le match. En 1940, suite aux événements internationaux, le comité exécutif décide de ne pas autoriser en Belgique des matchs avec des équipes appartenant à des pays belligérants. Il invite aussi les clubs belges à organiser des rencontres au bénéfice du « Secours d'hiver » et continue avec le concours de la Croix Rouge à envoyer des colis à leurs prisonniers. L'U.R.B.S.F.A. a connu de lourdes pertes durant les deux conflits mondiaux tant parmi ses dirigeants, comités, joueurs, arbitres et membres adhérents.

En 1945, la Fédération compte déjà un demi-siècle d'existence. Comme toute autre association, l'Union Belge a très tôt récompensé les mérites de ses membres et organisateurs en leur octroyant soit un trophée comme le Trophée National du Mérite Sportif (statuaire de Pierre de Soete-1933), le prix d'honneur Challenge du Fair-Play (1947) etc… Soit des médailles de mérite comme celles que j'ai le plaisir de vous présenter et qui ont été remises à mon grand-père M. Joseph Vincent en qualité d'arbitre à l'.UR.B.S.F.A.

(1)

(2)

(3)

(1) Pour services rendus à la Fédération 01.07.1954 - "Le Throw-in" par Godefroid Devreese
1922 / 85 x 49 mm / bronze argenté / frappe atelier Fonson

(2) En souvenir de sa carrière d'arbitre 28.06.1969 - par Contaux
? / 60 x 70 mm/bronze doré / frappe atelier Paul De Greef

(3) Souvenir du 50e anniversaire 20.IX.47 - par Eugène Jean de Bremaecker
1947 / breloque avec bélière 41 x 23 mm / bronze / frappe atelier Fonson

Au fil des ans, L'U.B. n'a cessé de se construire et de croître toujours au service du Sport.

BIBLIOGRAPHIE :
- *Histoire du football en Belgique et au Congo Belge. Le livre d'or de l'U.R.B.S.F.A 1895-1945* par Victor BOIN, éditions Leclercq & de Haas, Bruxelles.
- *Le Médailleur Godefroid Devreese* par Albert M.Willenz, édité par l'auteur en 1986 (hors commerce).
- *de Bremaecker médailleur 1879 – 1963* par Michel Mariën, Thèse de doctorat, 2000, non publiée.

Int. Numismatique Cie

DESALDELER – CREMERS

VERKOOP – AANKOOP

Antieke munten – Beleggingsmunten – Zilver
Goud – Eretekens – Medailles – Bankbiljetten
Oude aandelen – Heraldiek – Sigillografie
Boeken en numismatische benodigdheden

Op afspraak

RUE DES ECOLES 23 – 5670 VIERVES Tel. & Fax : 060 / 39.92.38

SURLET DE CHOKIER, REGENT VAN BELGIË IN 1831

Leopold Verbist

Iedereen kent wel prins Karel, regent van België van 1945 tot 1951. Maar weinigen kennen baron Erasme Louis Surlet de Chokier (1769-1839), regent van België van 24 februari tot 21 juli 1831, in afwachting dat België een koning vond.

Vz. Hoofd naar links. Onder de halssnede getekend: J. LECLERCQ
Rondom: BARON E.L. SURLET DE CHOKIER, RÉGENT DE BELGIQUE.

Kz. Rondom: LA BELGIQUE INDÉPENDANTE. In het veld: AU / RÉGENT. / DÉCRET / DU CONGRÈS NATIONAL / DU XX JUILLET / MDCCCXXXI.

Ø 40,3 mm, brons, messing, tin, zilver (zeer zeldzaam), goud (1 ex.?)

Surlet de Chokier werd geboren in een vooraanstaande familie in het Luikse dorpje Chokier. Zijn grootvader werd in 1745 in de adelstand verheven. Zijn familie kocht in 1758 het kasteel van Gingelom in Limburg.

In 1791 nam Surlet de Chokier deel aan de mislukte opstand van het Prinsbisdom Luik tegen de Oostenrijkers. In 1794 werden de Nederlanden ingelijfd bij Frankrijk en begon hij een carrière in de Franse politiek. Eerst werd hij administrateur départemental, dan burgemeester van Gingelom en lid van de departements- en arrondissementsraad en later zelfs parlementslid. Na de slag van Waterloo in 1815 begon de Nederlandse tijd en werd hij lid van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal. Daar kreeg hij de bijnaam “Surlet de Choquant” wegens zijn radde tong en kritische opstelling, wat niet in de smaak viel van koning Willem I en hem in de oppositie deed belanden. Hij hield zich dan maar bezig met de kweek van merinosschapen te Gingelom, waar hij meer dan 1.200 stuks van bezat.

De Belgische revolutie van september 1830 bracht hem opnieuw in de politiek. Het Voorlopig Bewind organiseerde verkiezingen voor het Nationaal Congres (de voorloper van het huidige parlement) en Surlet de Chokier, als afgevaardigde voor het arrondissement Hasselt, werd gekozen tot eerste voorzitter. Hij leidde met succes de debatten over de nieuwe grondwet. Ondertussen begon de moeilijke zoektocht naar een geschikte koning. De kroon werd eerst aangeboden aan de 16-jarige prins Louis, hertog van Nemours, de tweede zoon van de Franse koning Louis-Philippe, maar deze weigerde onder Britse druk. In afwachting koos het Nationaal Congres op 24 februari 1831 dan maar een regent en dat werd Surlet de Chokier. Als regent was hij echter vrij passief onder het motto: “le régent régente, mais ne gouverne pas”.

Hij bleef regent tot men een geschikte koning gevonden had en dat werd Leopold van Saksen-Coburg, de weduwnaar van de Engelse kroonprinses Charlotte, die op 21 juli 1831 de eed als koning aflegde. De dag voordien vaardigde het Nationaal Congres een decreet uit waarin hulde werd gebracht aan de regent en de toelating gegeven een medaille te laten slaan op kosten van de regering. Deze medaille werd uitgedeeld aan de leden van de Kamer en de Senaat in april 1833, en was dus de eerste officiële Belgische herdenkingsmedaille. Als herinnering aan het werk van het Nationaal Congres werd te Brussel de Congreskolom opgericht.

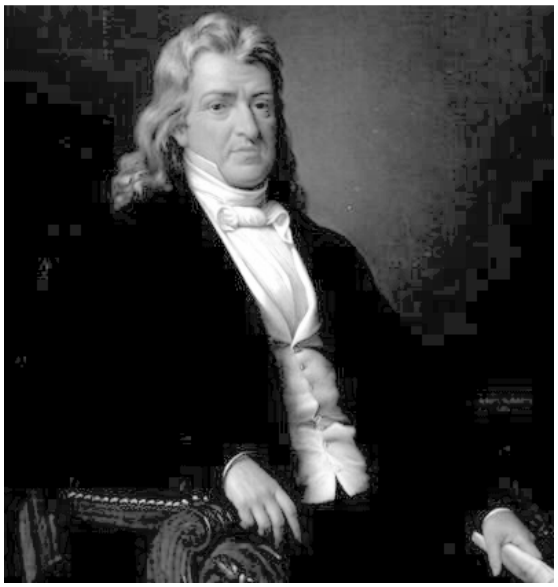

Surlet de Chokier, schilderij van Albert Roberti (1811-1864), Kamer van Volksvertegenwoordigers, Brussel

De Congreskolom te Brussel, ingehuldigd in 1859, architect Joseph Poelaert

Er bestaat ook een satirische medaille uit 1831 op naam van Surlet de Chokier. Wie deze heeft laten maken is niet bekend. Op de voorzijde staat “de Goede Herder” met zijn schapen, een allusie op hem als fokker van merinosschapen. De keerzijde vermeldt het pensioen van 10.000 gulden per jaar dat hij kreeg voor zijn diensten: een vorstelijk bedrag voor die tijd. Het bedrag is in gulden omdat de Belgische frank slechts in 1832 ingevoerd werd.

Vz. De Goede Herder met zijn schapen. Rondom: EGO SVM PASTOR BONVS.
In de afsnede: E B$^{O.N}$ SURLET DE CHOKIER / RÉGENT / DE LA BELGIQUE.

Kz. Een kaalgeschoren schaap voor een afgeknakte boom. Rondom: SIC, VOS NON VOBIS VELLERA FERTIS OVES. In de afsnede: VOTÉE AU RÉGENT / AVEC FL^{S} 10000 DE PENSION / PAR LA PATRIE / RECONNAISSANTE / 1831.

Ø 40,8 mm, brons (verzameling Penningkabinet Brussel), zilver (zeer zeldzaam)

Op 2 augustus 1831 viel het Nederlandse leger België binnen, dat aanvankelijk overwinningen behaalde te Hasselt en Leuven. In deze Tiendaagse Veldtocht kon het jonge België zich slechts staande houden dankzij het Franse leger dat ter hulp kwam. De Nederlanders bleven echter nog geruime tijd de Antwerpse citadel bezetten. Deze bijna-nederlaag werd verweten aan Surlet de Chokier die tijdens zijn regentschap had nagelaten het leger ernstig te organiseren.

Bij de daaropvolgende onderhandelingen te Londen in 1831, die leidden tot de ondertekening van het "Verdrag der XXIV Artikelen", moest België, in een zwakke onderhandelingspositie, heel wat toegevingen doen aan Nederland. Velen twijfelden aan de leefbaarheid van het kleine België. Het moest afstand doen van het oostelijk deel van Limburg (vandaag Nederlands Limburg) en het Duitstalig deel van Luxemburg (vandaag het Groothertogdom Luxemburg).

Koning Willem I weigerde echter het verdrag te ondertekenen en daardoor ontstond er een tijdelijke situatie waarbij die twee gebieden toch nog bij België bleven. De Belgen hoopten dat die tijdelijke situatie wel de definitieve zou worden. In 1838 ondertekende Willem I uiteindelijk toch nog het verdrag dat dan in werking trad op 19 april 1839. Koning Leopold I deed nog verwoede pogingen om de twee gebieden te behouden, o.a. bij de kersverse Britse koningin Victoria, waarvan hij een oom was, maar de grote mogendheden gaven geen krimp. Daarmee verloor België definitief oostelijk Limburg en Duitstalig Luxemburg.

Duitstalig Luxemburg kreeg als Groothertogdom Luxemburg wel het statuut van een aparte staat waarvan de Nederlandse koning ook groothertog was. Het werd toch nog onafhankelijk in 1890 bij de troonbestijging van de Nederlandse koningin Wilhelmina, omdat de Luxemburgse grondwet geen vrouwen toeliet op de troon.

In Gingelom zijn ze Surlet de Chokier echter nog niet vergeten. Zijn kasteel bestaat nog steeds en er werd zelfs een streekbier gewijd aan zijn nagedachtenis: "De Chokier", een amberkleurig bier met een licht kleurend schuim.

Bibliografie

Johan van Heesch, *Revolutie in België. Penningen en draagtekens van de Belgische revolutie (1830),* Brussel 2005.

Lieven Struye (direction), *Chronique de la Belgique*, éditions Chronique, Liège 1987.

WIKIPEDIA, de vrije encyclopedie, *Erasme Louis Surlet de Chokier*, http://nl.wikipedia.org/wiki/Surlet_de_Chokier

Fr. Aumann e.a. (red.), *Baron Surlet de Chokier, regent van België, mens en mythe 1769-1839*, Gingelom 1989.

Didier Vanoverbeek, *De Belgische Frank 1832-2002, encyclopedie van de Belgische staatsbetaalmiddelen*, Brussel 2006.

Het bier *De Chokier*, http://www.dechokier.be/historie.htm

WILLEM VAN ALSENOY

Oudaan 6, 2000 ANTWERPEN

Tel. & Fax 03 / 232.14.29
GSM 0495 / 51.10.16
E-mail : willem@vanalsenoy.com
Website : http://www.vanalsenoy.com

AAN- EN VERKOOP VAN MUNTEN
REGELMATIG OPENBARE VEILINGEN
GROTE KEUZE IN BOEKEN EN BENODIGDHEDEN

LE COMTE DE CHAMBORD

MARC VANCRAENBROECK

Dans le «Flash Médailles» n° 1/40 de janvier-mars 2010, je vous ai entretenu de la vie et de la mort du duc de Berry (1778-1820).

Pour continuer l'histoire de cette famille, je vous parlerai de son fils posthume, Henri d'Artois, duc de Bordeaux puis comte de Chambord, aussi connu des «légitimistes» sous le nom d'Henri V.

1) Biographie

Henri Charles Ferdinand Marie Dieudonné d'Artois naquit à Paris (Palais des Tuileries) le 29 septembre 1820 et mourut à Frohsdorf (Autriche) le 24 août 1883.
Il était le fils de Charles Ferdinand d'Artois assassiné par Louvel[1] dans la nuit du 13 au 14 février 1820, et de Marie-Caroline des Deux-Siciles.
Le roi Louis XVIII, son oncle, lui avait octroyé le titre de duc de Bordeaux[2] qu'il porta jusqu'en 1830. Il prit ensuite le titre de comte de Chambord du nom du château qui lui avait été offert par souscription nationale.

En 1830, après la révolution, Charles X abdiqua en faveur de son petit-fils Henri, au détriment du Dauphin Louis de France ; le jeune prince devint ainsi Henri V, roi du 2 au 9 août 1830.
Toutefois la chambre des députés et la chambre des pairs appelèrent au trône Louis-Philippe d'Orléans qui devint roi sous le nom de Louis-Philippe Ier jusqu'à la révolution de 1848[3].

La famille royale partit en exil en Angleterre et s'installa au château de Holyroad.
En 1832, la mère d'Henri débarqua en France dans l'espoir de provoquer un soulèvement qui rendrait le trône à son fils. Ayant échoué elle fut arrêtée et emprisonnée à la citadelle de Blaye.

Après avoir séjourné à Prague puis à Goritz, où mourut Charles X, Henri s'installa à Frohsdorf en 1844. Deux ans plus tard, il épousa Marie-Thérèse de Modène. Ils n'eurent pas de descendant.
Tout en continuant à se tenir au courant des affaires de France, le comte de Chambord resta en contact avec ses partisans légitimistes qui le considéraient comme le roi légitime sous le nom d'Henri V.

Après 1870 et la fin du Deuxième Empire, des contacts sont pris pour qu'il revienne en France, mais son intransigeance à vouloir garder le drapeau blanc[4] découragea ses partisans et la République fut instituée en 1875 annihilant ainsi tout espoir au candidat des légitimistes.
Il mourut huit ans plus tard d'une maladie des voies digestives.

---

[1] Louvel Louis Pierre (1783 ?-1820), ouvrier sellier. Après son crime, il fut jugé et guillotiné.
[2] Duc de Bordeaux, parce que la ville de Bordeaux fut la première à se rallier aux Bourbons en 1814, après la première abdication de Napoléon Ier.
[3] Pour rappel, Louis-Philippe Ier était le beau-père de Léopold Ier, roi des Belges.
[4] Le drapeau blanc n'a existé que pendant la Restauration, de 1815 à 1830. Avant la Révolution de 1789, la monarchie n'avait pas de drapeau particulier.

2) Représentation numismatique

DR/ Les têtes accolées à droite du duc et de la duchesse du Berry.
Signature illisible à la coupe du cou du duc.

RV/ Légende circulaire : ∩ FATA ASPERA VINCES (Tu vaincras le sort défavorable)
Dans le champ : le prince, couché nu sous les traits d'Hercule bébé, étrangle un serpent dans chaque main.
A l'exergue : N.DIE XXIX SEPT./MDCCCXX/GAYRARD F.
(la date est celle de la naissance du prince)
1820, — , 49,7 mm, plomb

Bibliographie : - Wikipedia
- Henry Banquer & Gaston Cavalier : Histoire numismatique du comte de Chambord – 1er volume (1820-1830) –Paris 1911

BELEVENISSEN MET KUNSTMEDAILLES

BOB AUTRIQUE

Meer dan 30 jaar geleden stortte ik me op medailles verzamelen. Eerst streefde ik naar het volledige oeuvre van mijn grootvader, GeoVerbanck. Later breidde mijn interessespectrum zich uit over diens tijdgenoten en het interbellum.
Nadat ik mevrouw Marie-Louise Dupont had leren kennen, werd ik lid van de Promotie van de Medaille en al snel van Fidem via Willy Faes.
Vergaderingen, ontmoetingen, beurzen en tentoonstellingen deden mijn agenda meermaals pijnlijk opzwellen.

Dank zij de krachtige inzet van enkele leden verscheen in 2003 de catalogus "**Medailles van Geo Verbanck**" met bijhorende tentoonstelling in Sint-John te Gent en een heuglijk diner voor de medewerkers.

Het duurde natuurlijk niet lang vooraleer iemand kwam aandraven met een medaille die niet in ons trotse naslagwerk was opgenomen.
Zo werd mijnheer Joseph Dandelooy een kleine nachtmerrie die met veel valium en een addendum verzorgd door de dynamische auteur Anthony Demey werd verdreven.

Onlangs kreeg ik een mailtje van een onbekende die mij twee medailles aanbood die mij de wenkbrauwen deden fronsen.

Geo Verbanck is tot de KVAB toegetreden in 1939 en kreeg daarvoor deze bronzen lidmaatschapsmedaille.
Brons, Ø 55mm, Oscar Jespers.
Mijn beurs werd €150 lichter maar voor deze 'pièce unique' had ik dat over.

"G. VERBANCK
1939 "

werd ingegraveerd en geeft een persoonlijk karakter aan dit gebeuren vereeuwigd in metaal.
De medaille is analoog aan deze welke Verbanck in ontvangst mocht nemen voor zijn 70ste verjaardag. Deze is vermeld in de catalogus op blz.9.
Hoe dit kostbaar object in omloop is gekomen is mij echt een raadsel.
Over de Academie vindt U uitvoerige informatie op het internet.
Geo Verbanck werd voorzitter in het jaar 1948.

Jubileumuitgave 25 jaar Koninklijke Vlaamse Academie van Belgie
Brons, Ø 80mm, Karel Aubroeck

Nog niet helemaal bekomen van dit bizarre avontuur, word ik getipt dat er een speciale Verbanckmedaille wordt aangeboden op E-bay USA voor liefst $600. Na enig gesjacher ging daar wel wat af.
Het blijkt onze nummer 32, *Adrianus VI Pontifex Maximus* van 1959 te betreffen in 'épreuve d'auteur', brons mét keerzijde!

Weer stelt zich de vraag hoe dit kunstwerk op straat is beland.
Dit zeldzame exemplaar komt toch uit de privécollectie van de meester beeldhouwer?
De numismatiek blijft verbazen en voor opwinding zorgen…

RMS Titanic

www.medailles-paulhuybrechts.be

Uw partner voor uw volgende penning- of medaille-uitgifte! Als enig bedrijf in België brengen wij de traditionele handgegraveerde werkwijze en de meest moderne computertechnieken met elkaar in harmonie.

Wij vereeuwigen het cultureel erfgoed en belangrijke mijlpalen in kunstmedailles en bas-reliëfs in gegoten brons.
Wij garanderen de beste prijs/kwaliteit!
Tel. 016 23 22 95 – E-mail: medailles@telenet.be

EEN HUWELIJKSPENNING DOOR CARLA KLEIN

ARNOLD NIEUWENDAM

Dubbelportretten

De Amsterdamse beeldhouwster en medailleur Carla Klein heeft in haar carrière met dubbelportretten op medailles al veel ervaring opgedaan. Meerdere malen beeldde zij kinderen of echtparen af op de beeldenaar. Toch was zij aangenaam verrast toen zij in 2011 een verzoek kreeg voor een portret van een echtpaar uit België. Des te opmerkelijker, omdat daar de slagmedailles aanmerkelijk goedkoper zijn dan een geboetseerde en gegoten medaille uit Nederland. Het ging om een dubbelportret. Hendrik Van Caelenberghe en Linda Everaert hadden besloten om op 18 augustus 2011 te Edinburgh - Schotland in alle stilte te trouwen, en daar moest een blijvende herinnering in brons van komen. Beiden kwamen naar Amsterdam om het creatieproces uitgelegd te krijgen door de kunstenares (afbeelding 1). Hun wens was hun portret op een medaille met op de keerzijde het beroemde kasteel van Edinburgh.

Nr 1. Hendrik Van Caelenberghe en Linda Everaert luisteren naar Carla Klein.

Zelf vertellen zij: *'Tijdens een bijeenkomst van het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Munt- en Penningkunde in Dordrecht (14-05-2011) maakten wij voor het eerst kennis met Carla Klein en haar werk. Haar unieke stijl en de ziel die ze in haar werk legt, maakten toen een diepe indruk op ons. Op datzelfde ogenblik hadden wij trouwplannen en waren we op zoek naar een unieke huwelijksmedaille die ons avontuur in Edinburgh kon weergeven. We besloten om Carla diezelfde avond nog te contacteren. Vanaf het eerste uur hebben we het proces van de medaille mee beleefd. Hoewel het op sommige momenten niet gemakkelijk was voor Carla, nam ze rustig de tijd voor deze opdracht. Gezien de lichamelijke en mentale beproeving voor Carla (tijdens haar ziekte) zijn wij desondanks vereerd dat we deel mochten uitmaken van een positieve evolutie.*

Creatieproces

Als echtgenoot van de kunstenares kon ik het ontstaansproces op de voet volgen en ik wil u daarvan hieronder een verslag doen, want sommigen willen misschien weten hoe en met welke methode de beeldhouwster een portret maakt. De afstand was te groot om naar levend model te werken, wat de ontwerpster het liefst doet. Om die reden werden er enkele portretfoto's genomen tijdens het bezoek in Amsterdam, die later als hulpmiddel gebruikt konden worden. Klein ging aan het werk en na enige tijd stuurde zij enkele opzetjes in de vorm van potloodschetsen van hun wensen, die op papier gestalte moesten krijgen (afbeeldingen 2 en 2a).

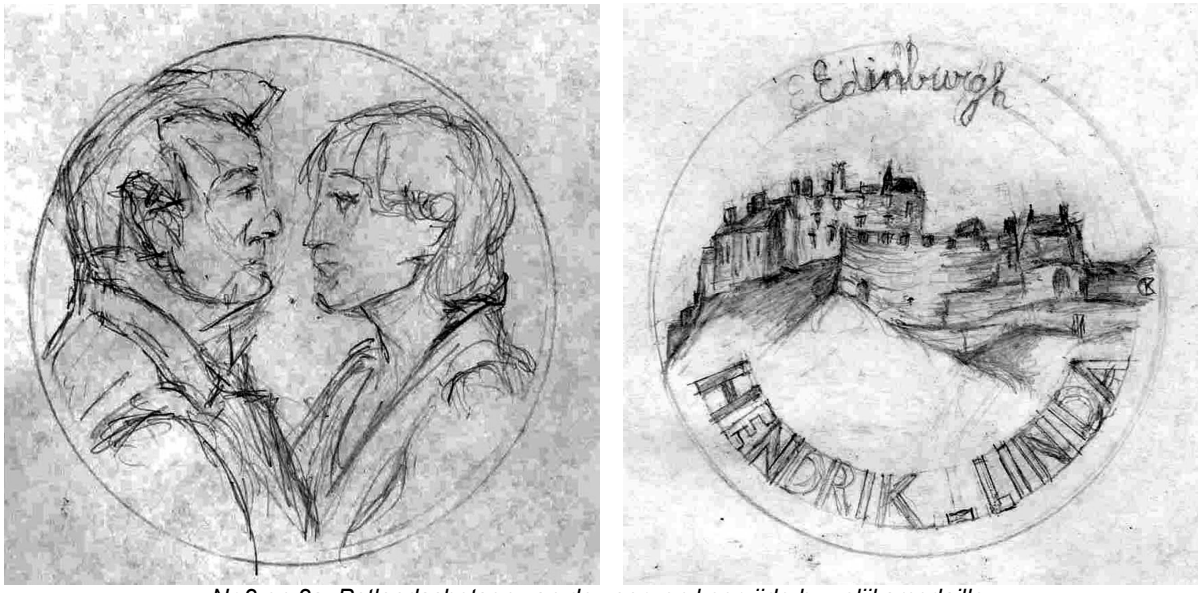

Nr 2 en 2a. Potloodschetsen van de voor- en keerzijde huwelijksmedaille.

Na goedkeuring werden de schetsen één op één overgebracht in boetseerwas, de voor- en keerzijde elk apart op een plexiglas plaatje. Deze methode is zeer tijdrovend, omdat in België in de meeste gevallen het moedermodel viermaal groter wordt ontworpen in plaaster en dat wordt later verkleind met een reduceermachine. Het één op één werken heeft als voordeel dat er geen vertekeningen ontstaan, zoals men vaak ziet bij gereduceerde modellen. Zodra de wasmodellen vorm kregen, werden er tussentijds foto's naar de opdrachtgevers gemaild ter goedkeuring of om eventuele correcties in het creatieproces aan te brengen (afbeeldingen 3 en 3a).

Nr 3 en 3a. De twee wasmodellen.

Klein werkte constant door aan de modellen tot zij tevreden was met zowel de portretten als het kasteel. Daarna volgde een technische klus: het maken van twee gipskappen die over de wasmodellen worden gegoten. Na lossen van de wasmodellen ontstaan er twee gipskapjes in negatief (afbeelding 4). Tijdens het drogen worden de twee gipskappen bijgewerkt, een secuur werk, want luchtbelletjes en oneffenheden moeten worden opgevuld. De medailleur werkt dan met een vergrootglas, want zoals hierboven vermeld wordt alles minuscuul één op één gecreëerd en bewerkt (afbeelding 5).

Nr 4. Negatieve gipskappen.

Nr 5. Gipskappen worden bijgewerkt.

Nadat het gips is doorgehard en bijgewerkt kneedt de kunstenares een bolletje klei tussen haar handen en plaatst dat tussen de twee kapjes (afbeeldingen 6, 6a en 6b).

Nr 6, 6a en 6b. De kleimedaille indrukken.

Na deze handelingen zet Klein de gipskappen tussen de bankschroef, waar de klei onder steeds grotere druk wordt samengeperst; dat gebeurt voorzichtig, want breken van de kappen zou een ramp betekenen. Na een halve dag drogen, lossen de gipskappen van het nu positieve moedermodel in klei (afbeelding 7).

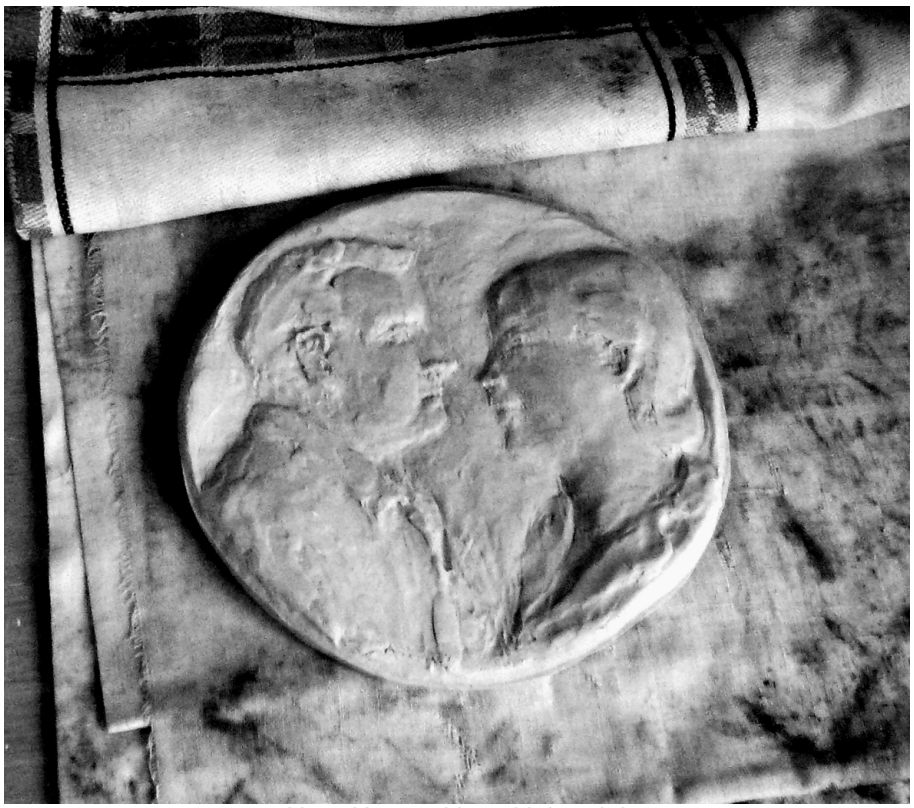

Nr 7. Het positieve kleimodel.

Dit nog natte model wordt gedurende het droogproces bijgewerkt, zoals overtollige randen die worden weggesneden en later bij-geschuurd. Na droging wordt het moedermodel gebakken in een keramiekoven zodat er een terracottamodel ontstaat (afbeeldingen 8 en 8a).

Nr 8 en 8a. Het terracotta model.

Deze gebakken creatie gaat naar een bronsgieter die het model omzet in brons (afbeeldingen 9 en 9a).

Nr 9 en 9a. De huwelijksmedaille in brons.

Deze methode lijkt omslachtig, maar is voortgesproten uit de zeer gedegen opleiding die Klein ontving aan de toen nog bestaande klassieke Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam ondermeer van de befaamde professor Piet Esser. Daarbij werkt de medailleur gemiddeld acht maanden aan een opdracht en dan moet er nog enkele maanden gewacht worden eer de bronsgieter het eindproduct klaar heeft. Dat is ook de reden waarom opdrachtgevers van tevoren het proces uitgelegd krijgen. Het verschil met de vaak gladde slagpenningen of penningobjecten is dan ook groot. Het zijn in dit geval twee geboetseerde miniportretten in impressionistische stijl en in wezen zijn het kleine miniplastiekjes.

De ontwerpster probeert de karakters van de geportretteerde te doorgronden en die weer te geven. Nergens is een veeg of krasje weggedoezeld waardoor de gezichten hun eigen karakter en levendigheid behouden. Op de voorzijde van de huwelijksmedaille staan de gezichten naar elkaar gewend. Op de keerzijde het kasteel van Edinburgh met daarboven de tekst in schrijfletters: *Edinburgh*. Onderaan de datum 1882011 als één getal met de namen HENDRIK – LINDA in blokletters.

Carla Klein

Zij werd geboren op 25 juli 1943 te Baarn, als Carla Jacoba Henriëtte Klein. Haar opleiding (zie hierboven) ontving zij op de Rijksakademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam van de vermaarde professoren Piet Esser (V.P.S. Esser), Paul Grégoire en Theresia van der Pant. Over haar werk verschenen diverse publicaties, onder andere in 1987 de brochure Dubbelportret, in1990 de brochure Atelier Niklé 10 jaar en in 1993 de oeuvrecatalogus Carla Klein - beeldhouwster en medailleur voor haar vijftigste verjaardag met daarin afbeeldingen van al haar medailles. Medailles zijn opgenomen in de collecties van het Het Geldmuseum Utrecht (Het Koninklijk Penningkabinet), The British Museum United Kingdom, penningkabinet Uppsala in Zweden, Het Teylers Museum Haarlem, Het Groninger Museum, museum Beelden aan Zee Scheveningen, Het Allard Pierson Museum Amsterdam, Het Kattenkabinet Amsterdam, Gemeentemuseum Weesp, Economische collectie Erasmus Universiteit Rotterdam, Twente Welle oudheidskamer, Gemeente Enschede, Gemeentearchief Enschede, Gemeente Amsterdam en vele particuliere collecties in binnen- en buitenland. Een vakjury koos in 2005 de medaille Trojka van Carla Klein als mooiste inzending tijdens een internationale biënnale in Portugal.

Tot heden creëerde de ontwerpster meer dan zeventig medailles, waarvan de helft in opdracht. De portretmedailles kwamen in de meeste gevallen voort door opdrachten, de dierfiguren en de Etruskenserie als vrije creatie. De meeste van haar bronzen beelden staan in het teken van *De Dans* en daarnaast heeft de kunstenares een voorkeur voor *Dierplastieken.* Beelden van haar werden uitgereikt aan onder anderen de olympisch kampioenen Ellen van Langen en Mieke Pennings. Ook wordt er ieder jaar een kleinplastiek van Carla Klein geschonken aan de ereburger van stadsdeel OUD-ZUID te Amsterdam.

Klein is lid van VPK (Vereniging voor Penningkunst), F.I.D.E.M. (Fédération Internationale de La Médaille), PVDM (Promotie van de Medaille), BAMS (British Art Medal Society), DGMK (Deutsche Gesellschaft für Medaillenkunst), BBK Amsterdam (Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars) en Kunstenaarsvereniging Sint Lucas. Er verschenen diverse boeken over haar: 1987 Brochure Dubbelportret. 1990 Brochure Atelier Niklé 10 jaar. 1993 Catalogus Carla Klein - beeldhouwster en medailleur. Een zestigtal publicaties en artikelen verschenen gedurende haar carrière in onder andere De MUNTkoerier, THE MEDAL, De Beeldenaar en andere vakbladen in Italië en Duitsland. Tevens had zij solo- en groepsexposities zowel in Nederland als daarbuiten, onder meer met de F.I.D.E.M. vanaf 1985, en in de galerieën Imago Amsterdam, Ron Geurts Soest, Nike Tilburg, Kunstkerk Amsterdam, Het Vijfde Seizoen Callantsoog, Kunstzaal van Heijningen Den Haag en samen met andere kunstenaars van de vereniging Sint Lucas in Nederland.

Numismatische verenigingen

Tijdens jaarvergaderingen van de diverse numismatische verenigingen heeft Klein vele bijzondere leden en andere kunstenaars leren kennen die haar leven hebben verrijkt. Vlamingen, Walen, Fransen, Engelsen, Duitsers en Nederlanders zijn altijd bereid om hun specialistische kennis te delen zo heeft zij ondervonden. Dat nu na tien jaar een Belgisch echtpaar een opdracht heeft gegeven aan Carla Klein is een geschenk van vriendschap.

Toen de medaille klaar was, overhandigde Klein tijdens een bezoek in Wilrijk (België) haar creatie. Hendrik Van Caelenberghe en Linda Everaert waren zeer tevreden met het eindresultaat, waar zij de rest van hun leven van kunnen genieten (afbeelding 10). De reactie van het echtpaar was: '*Het was voor ons een kippenvelmoment toen Carla de medaille aan ons overhandigde'*.

Foto's: A. Nieuwendam. Voor meer afbeeldingen en informatie kunt u Carla Kleins website bezoeken: www.bronzen-beelden-carlaklein.nl

Nr 10. Het echtpaar met hun huwelijksmedaille.

Carla Klein

beeldhouwster – medailleur

Mesdagstraat 49 hs
1073 HK Amsterdam, Nederland

Tel: 020-6767026
carlaklein@upcmail.nl
www.bronzen-beelden-carlaklein.nl

BEZOEK ONZE WEBSITE IN OPBOUW
EN STUUR UW OPMERKINGEN NAAR ONZE WEBMASTER
http//www.egmpveiling.be/promotie
http://www.bestexpressnetworks.nl/promotievandemedaille.htm

UIT DE COLLECTIE VAN ONS LID ROB KNOL
THEMA : DE DANS

Vz. Geen tekst
Het hoofd van een vrouw met een vlecht in de nek naar links.
Getekend links langs de rand: Н.НПКОҐОСЯН

Kz. JAЛИНА / ҮЛАНОВА
Een danseres.

60 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Twee balletdansers, man en vrouw.
Getekend links van de benen: MTOBҐOD MEJIa

Kz. Blanco

60 mm, brons.

Vz. L'INSTANT / ENGENDRE / LA FORME (links van het been) / ET LA FORME / FAIT VOIR / L'INSTANT (rechts van het been)
Een danseres.
Getekend onderaan door: HUBERT YENCESSE

Kz. ∗ / ET LA BELLE FIBRE / TOUT ENTIÈRE / DE SON CORPS NET / ET MUSCULEUX / DE LA NUQUE JUSQU'AU TALON / SE PROLONGE ET SE TARD / PROGRÈSSIVEMENT, / ET LE TOUT FRÉMIT.. / ELLE DESSINE AVEC LENTEUR / L'ENFANTEMENT / D'UN BOND / PAUL ∗ VALÉRY

1971, 60 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Een halfnaakte vrouw stappend naar rechts en met opengesperde armen houdt zij een kanten doek vast en achter haar hangen strepen stof.
Getekend links onderaan door: RF THENOT

Kz. Blanco

60 × 54,5 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Een naakte dansende vrouw naar links met een wapperende sjaal in de lucht.
Getekend langs de rand weg van het rechterbeen: C.MASCAUX

Kz. Geen tekst.
Een krans van rozen met in het midden een open ruimte.

50 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Het hoofd van een vrouw met een paardenstaart naar links.
Getekend onder de halsafsnede door: ЯНСОН – МАНИЗЕР

Kz. Een omhoog springende danseres.
Getekend onderaan door: МАИΣШІЛИСЕІLКАЯ

60 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Een echtpaar danst een klassieke dans.
Getekend onderaan rechts langs de schuine kant door: H.DEMEY

Kz. P.C.D. / ESPOIR / 7 APRIL 1957
Tekst binnen een cirkel omringd met eikenbladeren.

1957, 63 × 52,5 mm, brons, met afgeschuinde hoeken.

Vz. PASTORALE / BALLETS RUSSES (onderaan links)
Een dansend koppel, Anna Pavlova en Serge de Diaghilev (beiden Russisch), dat een versierde staf vasthoudt en dat bij zijn bezoek aan Brussel in 1932 furore maakte.
Getekend: DEVREESE

Kz. Blanco

82 × 54 mm, brons.

Albert M. Willenz, *Le médailleur Godefroid Devreese,* 1986, n° 343, p. 164.

Vz. Geen tekst.
Dansende dame stijl art deco.
Getekend rechts onderaan door: E.BLIN

Kz. Geen tekst.
Een snaarinstrument, een nar, een tamboerijn verwerkt in een aantal takken.
Getekend rechts onderaan door: E.BLIN

74 × 52 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Een naakte dansende vrouw met bal en lichte sluier naar links.
Getekend rechts boven de afsnede door: TELCS.

Kz. Blanco

60 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Vier dansende jonge vrouwen met de armen omhoog en elkaar een hand gevend.
Getekend rechts onderaan langs de rand door: R.THENOT

Kz. Geen tekst.
Een lauwerkrans van links eikenbladeren en rechts laurierbladeren.

50 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Een halfnaakte vrouw naar rechts met een lier en planten aan haar voeten.
Getekend door VRIENS

Kz. Blanco

77 × 74 mm, brons, met afgeschuinde hoeken.

Vz. Geen tekst.
Dansende naakte vrouw en man, de man met een tamboerijn.
Getekend onderaan langs de rand door: ·J˚A˚D·

Kz. *E N S T* / 30 MARS 1962
Boven de sierlijke letters een hoorn des overvloeds.

72 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Drie naakte dansende mannen.
Getekend links langs de rand: HUBERT YENCESSE

Kz. Geen tekst.
Zeven sterren bovenaan.
Getekend rechts onderaan door: H.Y.

65 × 63 mm, brons, onregelmatige vorm.

Vz. Geen tekst.
Dansende vrouw naar rechts.
Getekend links langs de rand door: HENRY DROPSY

Kz. Blanco

100 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Dansende vrouw naar rechts.
Getekend door: HENRY DROPSY

Kz. Opsteeksysteem

50 mm, brons, broche.

De titel van deze medaille is “La Danseuse” en zou geïnspireerd zijn op Isadora Duncan die nogal wat kunstenaars zou geïnspireerd hebben o.a. Rik Wouters vereeuwigde ze ook in zijn beeld “Het zotte geweld”.

Vz. Geen tekst.
Dansende vrouw naar rechts.
Getekend links langs de rand door: HENRY DROPSY

Kz. Geen tekst.
Een kind spelend op een fluit en zittend op een ram naar rechts. Op de achtergrond zien we bergen en een landschap.
Getekend rechts onderaan met een logo.

30 mm, brons, hangertje.

Vz. THEATRE ROYAL DE LA MONNAIE (onderaan langs de rand)
Twee zittende vrouwen rechts kijken naar een springende danseres met links van haar een rechtopstaande zangeres en een zittende muzikant met een lier.
Getekend onderaan rechts door: EUG.J.DE BREMAECKER

Kz. Blanco

68 × 56 mm, brons, trapeziumvormig boogplaket.

Vz. Geen tekst.
Drie dansende vrouwen, antiek gekleed, steken bloemen omhoog.
Kz. Opsteeksysteem

41 × 32 mm, verzilverd brons, broche.

Vz. Geen tekst.
Een dansend koppel waarbij de man op zijn knie zit en de vrouw haar armen omhoog steekt.
Getekend rechts langs de rand door: MAURICE CHARPENTIER – MI0

Kz. *Maurice Charpentier / 1 – 1951 /* du doct. Pépy / en souvenir / de son accolade / de leg d'hon (tekst gegraveerd)

60 × 44 mm, brons.

Vz. Geen tekst.
Twee naakte dansende vrouwen.

Kz. B.H. MAYER PFORZHEIM

44 × 38 mm, brons, broche.

Schaal 1:2

Vz. Geen tekst.
De buste van een man in een draadgravure.
Getekend rechts onderaan door: H.Y

Kz. HOMMAGE A ANTOINE WATTEAU (bovenaan)
Een man en een vrouw stappend of dansend.
Getekend onderaan langs de rand door: Hubert Yencesse 1975

130 mm, brons.

Vz. *S A L O M É* (links langs de rand)
Salomé danst met aan haar voeten een kromzwaard en het afgehakte hoofd op een schotel.
Getekend rechts onderaan langs de rand: G.DEVREESE

Kz. SOCIÉTÉ / HOLLANDAISE- / BELGE / DES AMIS / DE LA / MÉDAILLE D'ART / 1910

93,5 × 45 mm, brons.

INFORMATIE GEZOCHT

Dhr. Johan Vannieuwenhuyse (Johan.Vannieuwenhuyse@west-vlaanderen.be) zoekt informatie over de volgende medailleurs die vermeld staan op de volgende medailles:

P. Morbiducci

P. Hinderyckx

Lucas

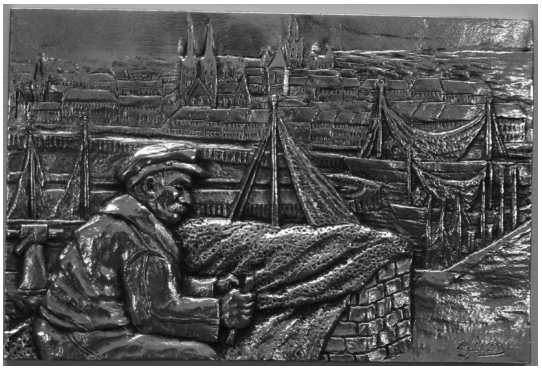

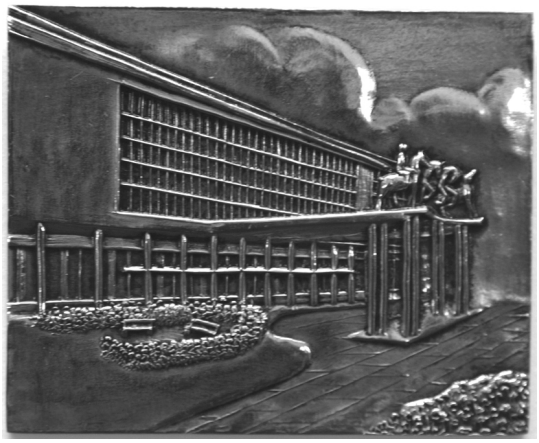

Mocht U over deze graveurs informatie bezitten (geboorteplaats, geboortejaar, overlijdensplaats, overlijdensjaar) en –vooral- een verwijzing hebben naar verdere literatuur over de kunstenaars, dan zou U Johan Vannieuwenhuyse hiermee verder kunnen helpen.

Luc Vandamme (luc.vandamme@pandora.be of 0478265202) zoekt informatie over de volgende medaille:

Av. JOJO VERHAEGEN (onderaan langs de rand)
Zijn buste in vooraanzicht.
Getekend onder de rechter schouderafsnede met: MOTTE of MOFFE
Rv. Blanco
????, 60 × 45 mm, brons.

Wie is Jojo Verhaegen? - Bij welke firma is deze geslagen? - Bij welke gelegenheid?

RMS Titanic

www.medailles-paulhuybrechts.be

Uw partner voor uw volgende penning- of medaille-uitgifte! Als enig bedrijf in België brengen wij de traditionele handgegraveerde werkwijze en de meest moderne computertechnieken met elkaar in harmonie.

Wij vereeuwigen het cultureel erfgoed en belangrijke mijlpalen in kunstmedailles en bas-reliëfs in gegoten brons.
Wij garanderen de beste prijs/kwaliteit!
Tel. 016 23 22 95 – E-mail: medailles@telenet.be

EXCLUSIEVE MEDAILLE OP GASTRONOMISCH KUNSTOBJECTBOEK SERGIOLOGY

Gastronomisch kunstobjectboek

Op maandag 18 juni heeft **Sergio Herman**, de bekende Nederlandse driesterrenchef van het restaurant Oud Sluis, een nieuw prestigieus project voorgesteld: **Sergiology**.

Sergiology is een **gastronomisch kunstobjectboek** met foto's van culinair fotograaf Tony Le Duc en portretfotograaf Stephan Vanfleteren. Naast tal van foto's bevat het ook getuigenissen die je via het meegeleverde audiotoestel in het Nederlands of Engels kan beluisteren. Ook al bevat het boek meer dan vijfig recepten, het is toch geen zuiver kookboek, maar eerder een weerspiegeling van de mens Sergio Herman, zijn werk en zijn inspiratiebronnen.

Het boek wordt in 2500 (genummerde) exemplaren verkocht en kan u bestellen via www.sergiology.com.

Mauquoy maakt medaille op luxebox

Ook **Mauquoy,** graveur en medailleur uit Grobbendonk, heeft bijgedragen tot de verwezenlijking van deze bundel.

Het boek wordt geleverd in een groot formaat luxebox afgewerkt met zwart linnen en aan de bovenzijde ingelegd met een **medaille met het logo van Sergiology**. Deze medaille werd in opdracht van vormgever Nej De Doncker door Mauquoy vervaardigd. Het resultaat is een indrukwekkend stuk van maar liefst 11cm met **donkerbronzen patine**, op ambachtelijke wijze geslagen en afgewerkt in het atelier in Grobbendonk.

Geert Mesdagh
Marketing Coördinator

MAUQUOY®

Industrieweg 12 ● BE-2280 Grobbendonk ● Belgium
T: +32 14 50 79 13 ● F: +32 14 51 78 81
E: geert.mesdagh@mauquoy.com ● www.mauquoy.com ● www.mauquoy-shop.com

Jean ELSEN & ses Fils n.v.

ONZE EXPERTEN SCHATTEN GRATIS UW VERZAMELING EN BETERE MUNTEN DIE WORDEN INGELEVERD VOOR ONZE VEILINGEN.
DE CATALOGUS WORDT IN HEEL DE WERELD VERSTUURD.
OP ONVERKOCHTE LOTEN ZIJN ER GEEN KOSTEN.

VEILING 114

15 SEPTEMBER 2012

Kelten, Grieken, Romeinen,
Byzantijnse en Oosterse munten.
Middeleeuwse en moderne munten.
Penningen en jetons.

Jean ELSEN & ses Fils n.v.
Tervurenlaan 65
B-1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu

ONGEWONE PORTRETMEDAILLES.

Stautemas Gabriël

Veruit de meeste medailles zijn portretmedailles en dit reeds sinds de renaissance. Opmerkelijk is dat de geportretteerde personen doorgaans in profiel, al dan niet tot aan de schouders, worden afgebeeld zoals gebruikelijk is op de munten uit de klassieke oudheid. Op de keerzijde van de medaille verwijst de medailleur meestal naar een eigenschap of een verdienste van de geportretteerde en geeft soms ook de reden van het vervaardigen van de medaille aan. Eind negentiende eeuw werden pogingen ondernomen om het nogal zakelijke profiel afbeelding te vervangen door een realistische uitbeelding in vooraanzicht. Nadien experimenteerden de kunstenaars met het hoofd ¾ gedraaid weer te geven en nog later kon men alle mogelijke variaties in de weergave vaststellen. Heel uitzonderlijk ging de medailleur de afbeelding tot enkele details reduceren of in zijn totaliteit vervormen om zo intenser door te dringen tot het eigene van de geportretteerde. Enkele voorbeelden hiervan volgen.

Honoré de BALZAC

Geboren als Honoré Balzac in Tours, 20 mei 1799 en gestorven in Parijs, 18 augustus 1850.

Als kind kon hij zich moeilijk aanpassen aan het internaatsregime en werd een middelmatige leerling. Hij kreeg aanvullende lessen door privé-leraren. Zijn latere rechtsstudies aan de Sorbonne combineerde hij op aanraden van zijn vader met een job als klerk bij een advocaat. In 1819 stopte hij zijn studie om te gaan schrijven. Omdat aanvankelijk het succes uitbleef ging hij in zaken (boekhandel, uitgeverij, drukkerij, lettergieterij) maar hield aan deze experimenten een schuld over die hem zijn ganse leven zou achtervolgen.
Balzac werd beroemd door zijn monumentaal werk *La Comédie humaine*, een roman- en novellecyclus van om en bij de negentig boeken waarin hij de gehele Franse maatschappij in de periode 1789-1850 beschrijft. De bedoeling van dit groot oeuvre is een zo correct mogelijk beeld van de tijdgenoten uit alle rangen en standen weer te geven. Hierbij stelt hij het bekrompen burgerlijk milieu en het kapitalisme aan de kaak. Maar hij overstijgt echter de weergave van de werkelijkheid op basis van een scherpe observatie door realiteit met fictie te laten samenvloeien in een groot fresco waarin de werken onderling met elkaar verbonden zijn via intriges en wederkerende personages.
Deze monumentaliteit van zijn werk inspireerde Rodin bij het maken van zijn controversiële beeld van Balzac: een massief blok met daarop het indrukwekkend hoofd als symbool van diens werk.
Dezelfde gevoelens tracht Revol weer te geven in de medaille opgedragen aan Balzac: een massief hoofd als referentie naar zijn enorm oeuvre.

REVOL *Guy-Charles (Paris 1912-1991) – 1949 – Monnaie de Paris*
Geslagen in brons na reductie van het geboetseerd model, Ø 68 mm.

Vz[5]: Hoofd in ¾ naar rechts. Links onder aan de rand C G Revol.
Kz[6]: Fragmenten uit de inventaris van het oeuvre van Balzac met links 1799 / 1850
Rd[7]: Hoorn des overvloeds[8] – Bronze

Maurice BÉJART

Geboren als Maurice Jean Berger in Marseille, 1 januari 1927 en gestorven in Lausanne, 22 november 2007.

Hij was een Frans danser en choreograaf. In 1953 richtte hij in Parijs zijn eigen dansgroep op: 'Ballets de l'Etoile' die in 1957 uitgebreid werd tot het 'Ballet Théatre de Paris'. In 1959 kreeg hij de leiding van 'Het Ballet van de XX^{ste} eeuw' verbonden aan de Koninklijke Muntschouwburg te Brussel. Na een dispuut met de Muntdirectie, toen onder leiding van Gerard Mortier (Gent, 1943 -) vestigde hij zich in 1987 te Lausanne, Zwitserland, en stichtte er 'Het Ballet Béjart Lausanne'. Béjart kreeg verschillende belangrijke prijzen o.a. in 1975 de 'Dance Magazine Award' en samen met Ninette Valois[9] in 1986 de 'Erasmusprijs'. Hij ontving ook in Japan de 'Orde van de Rijzende Zon'.

[5] Vz: Voorzijde.
[6] Kz: Keerzijde.
[7] Rd: Rand.
[8] Het merkteken gebruikt door de Monnaie de Paris sinds 1880 tot op heden.
[9] Geboren Edris Stannus, Country Wicklow 1898 - Londen 2001, danseres en choreografe.

Serraz Michel (Paris 1925-) – 1986 – Monnaie de Paris
Geslagen in verzilverd koper na reductie van het geboetseerd model, 82x76 mm.

Vz: Aangezicht in ¼ naar links, beperkt tot ogen, neus, mond en linker oor.
Langs de rand: Maurice / Béjart.
Kz: In een opengesperde hand voert een danser een luchtsprong uit.
Rechts onder aan SERRAZ.
Rd: Hoorn des overvloeds – CU – 1986 – Nr 81 / 100.

Sandro BOTTICELLI[10]

Geboren als Alessandro Filipepi in Florence rond 1445 en er gestorven op 17 mei 1510.

Hij begon een opleiding tot goudsmid maar koos uiteindelijk voor de schilderkunst. Het is niet duidelijk bij wie hij in de leer ging: Fra Filippo Lippi of Andra del Verrocchio, maar vast staat dat hij in 1470 zijn eigen studio opende. In 1481 en 1482 verbleef hij in Rome en schilderde drie fresco's in de Sixtijnse Kapel. Zijn werk was zeer geliefd bij de familie 'De Medici' voor wie hij zijn meesterwerken schilderde: 'La Primavera' (ca 1482) en 'De Geboorte van Venus' (ca. 1485).
Het werk van Botticelli is niet eenvoudig in één categorie onder te brengen. Enerzijds kan het gerekend worden tot de late Middeleeuwen maar anderzijds heeft het ook de kenmerken van de vroege Renaissance. Op het eind van zijn leven werd hij zeer beïnvloed door de fundamentalistische dominicaner monnik Savonarola Girolamo (1452-1496). Onder de invloed van diens donderpreken schilderde Botticelli een serie duistere, intens religieuze werken die dezelfde onheilspellende atmosfeer ademen als bij sommige Duitse expressionisten van de 20ste eeuw die even voor de opkomst van het nationaal-socialisme de ineenstortende wereld van de 'Republiek van Weimar' verbeelden.

[10] Deze bijnaam kreeg hij vanwege zijn broer die zo dik was dat hij 'Botticelli': 'het vaatje' werd genoemd.

Strupulis Janis (Vecpiebalga[11] 1949 -) – 1978 – atelier niet vermeld[12]
Gegoten in brons na reductie van het geboetseerd model, 39x44 mm.

Vz: Links langs de rand BOTTICELLI. Rechts het aangezicht gereduceerd tot rechteroog, neus, mond en rechter haardos. Onderaan bijna in het midden het monogram van de artiest.
Kz: effen.
Rd: effen.

Charlie CHAPLIN

Geboren als Charles Spencer Chaplin jr. in Londen, 16 april 1889 en gestorven in Vevey, 25 december 1977.

Chaplin was een Engelse vaudevilleacteur die in de tijd van het ontstaan van de bioscoopfilm in de Verenigde Staten de beroemdste filmster ter wereld werd. Naast zijn optreden als acteur regisseerde hij zelf zijn films met een ongekende finesse. Minder gekend is zijn werk als componist zowel van filmmuziek als van solopartituren voor cello. Met de opkomst van de geluidsfilm begon zijn reputatie te tanen, zijn sterkte was het stil spel.

Joly-Clare Raymond (Paris 1911-2006) – 1972 – Mon. De Paris
Geslagen in brons met een gesneden stempel, Ø 71 mm.

[11] Gelegen in Letland
[12] Vermoedelijk door de kunstenaar zelf gegoten in eigen atelier.

Vz: Gestileerd aangezicht, frontaal afgebeeld, met langs de rand: Charlie / Chaplin. Initiaal RJ ter hoogte van het linker oor.
Kz: De zwerver (The tramp) gezien langs achter. De vertolking van dit mannetje van eenvoudige komaf met een klein snorretje en een aanzienlijke persoonlijke waardigheid, gekleed in een strak zittend jasje met een bamboe wandelstokje, een draagzak en een hoedje is de belangrijkste rol die Chaplin met veel succes speelde in tientallen films van 1914 tot 1936.
Rd: 1978 – hoorn des overvloeds – bronze.

Le CORBUSIER

Geboren als Charles-Édouard Jeanneret in La Chaux-de-Fonds (Zwitserland), 6 oktober 1887 en gestorven in Roquebrune-Cap-Martin (Frankrijk), 27 augustus 1965.[13]

Hij was een Zwitsers-Franse architect, bekend onder het pseudoniem waarmee hij zijn artikelen in het tijdschrift 'Esprit Nouveau' ondertekende en dat later ook zijn handelsmerk zou worden. Hij was een belangrijke vertegenwoordiger van het Nieuwe Bouwen, gekenmerkt door het gebruik van gewapend beton in skeletstructuur en het ontwerpen van zeer grote projecten, tot complete steden toe. Daarnaast ontwierp hij ook meubelen.

Lallement Jean-Charles (Paris 1914-1970) – 1983 – Monnaie de Paris
Geslagen in brons na reductie van het geboetseerd model, Ø 80 mm.

Vz: Gestileerd hoofd ¼ naar rechts gedraaid en gevat in een skeletstructuur. Rechts onder J.C.Lallement
Kz: Langs de rand 'Le Corbusier / 1951'. In het veld een plattegrond van een stad. Deze zijde verwijst naar het feit dat Le Corbusier in de jaren 1950 van Pandit Nehru de opdracht kreeg een nieuwe stad Chandigarh te ontwerpen die de hoofdstad van de deelstaat Punjab moest worden.
Rd: 1983 – hoorn des overvloeds – Bronze.

[13] Rond het jaar 1925 nam Le Corbusier de Franse nationaliteit aan.

Jules DE BRUYCKER.

Geboren te Gent, 29 maart 1870 en er gestorven, 5 september 1945.

De Bruycker genoot zijn opleiding aan de Academie van Schone Kunsten te Gent. Samen met James Ensor mag hij als een van de belangrijkste Belgische etsers uit de 20ste eeuw beschouwd worden. Hij debuteerde met karikaturen van volkstypen uit de achterbuurten en Gentse stadsgezichten. Tijdens zijn verblijf in Londen ontstonden grote visionaire oorlogstekeningen in de lijn van Bosch en Breugel. Zijn geschetste en geëtste volkstaferelen, volksfiguren en pittoreske Gentse plekjes die na de oorlog zijn ontstaan, zijn ontdaan van het licht- en schaduwspel en van de zuivere anekdotiek: de lijn is belangrijk. Deze techniek vindt zijn hoogtepunt in de creatie van zijn reeks kathedralen. In zijn laatste levensjaren etste en tekende hij sublieme portretten, figuren en naakten.

Somers Francine (Gent 1923 -) – 1995 – Fibru
Geslagen in brons na reductie van het geboetseerd model, 56x54 mm.

Vz: In het veld het hoofd van de kunstenaar getekend in enkele lijnen, met starende blik kijkend over zijn bril en ¼ naar rechts gedraaid. Links onder het monogram FS en langs de rechter zijde in verzonken lettertype 'Jules De Bruycker 1870 / 1945'.

Kz: De tekst in vier lijnen en in verzonken lettertype 'Een zoon / van Gent / met hart / en ziel'
In het veld een compositie met links een hand die een graveerstift hanteert en rechts de Gentse draak die op de Belforttoren wordt gehesen. Onder aan links in een zegel het monogram FS.

Rd: onregelmatig en met afgeronde hoeken, effen.

Etienne GILSON

Geboren in Parijs, 13 juni 1884 en gestorven in Cravant, 19 september 1978.

Na zijn studies aan de Sorbonne in Parijs doceerde Gilson er van 1921 tot 1932 middeleeuwse filosofie. In 1929 was hij medeoprichter van het Pontifical Institute of Medieval Studies in het Canadese Toronto. Na 1932 doceerde hij middeleeuwse filosofie aan het Collège de France en trad in 1946 toe tot de Academie Française. Alhoewel hij in de eerste plaats een filosofiehistoricus was, werd hij ook zeer bekend als een van de leiders van de twintigste-eeuwse hernieuwde belangstelling voor het thomisme.

Joly-Clare Raymond (1911-2006) – 1966 – Monnaie de Paris
Geslagen in gepatineerd brons na reductie van het geboetseerd model, Ø 68 mm.

Vz: Langs de rand de initialen RJ en een opgehoogde tekst:'Etienne – Gilson'. In het veld het hoofd ¾ naar rechts. Het gebruik van volumes geeft een speciale uitdrukking van het gelaat.
Kz: Langs de rand met hetzelfde lettertype als op de vz. 'Ars Sapientia'[14] met in het veld Een adelaar met gespreide vleugels waarop een pentagram is geprojecteerd, een Grafische voorstelling veelvuldig gebruikt in de middeleeuwse filosofie.
Rd: Hoorn des overvloeds – Bronze.

Raymond JOLY-CLARE

Geboren in Parijs, 4 februari 1911 en er gestorven, 18 juni 2006

Joly kreeg zijn opleiding als vrije leerling aan de 'Ecole des Beaux-Arts de Paris' in het atelier van Dropsy. In 1942 werd hij laureaat van de 'Premier Grand Prix de Rome'. Van 1957 tot 1974 was hij 'Graveur Général' de la Monnaie de Paris. Als 'différent' (een symbolisch teken dat aangebracht werd op de medailles om hun authenticiteit te garanderen) koos hij 'La Chouette' (een uiltje). Na zijn op rust stelling in 1974 bleef hij schilderen en beeldhouwen en creëerde nog menige medailles. In 1967 werd een overzichtstentoonstelling van zijn werk ingericht in het 'Musée de la Monnaie' te Parijs.

Raymond Joly-Clare is 'Chevalier de la Légion d'Honneur', 'Officier de l'Ordre National du Mérite', 'Officier des Arts et des Lettres' en gedecoreerd met 'La Croix du Combattant'.

[14] Kunst Wijsheid

Joly-Clare Raymond (Paris 1911 – 2006) – 1972 – Monnaie de Paris
Geslagen in verzilverd koper met gesneden stempel, Ø 76 mm.

Vz: Zelfportret in profiel naar rechts samengesteld door het weglaten van decoratieve elementen.
Onderaan langs de rand 'R.Joly'
Kz: Een uiltje, het merkteken van de medailleur, opgebouwd op dezelfde manier als de voorzijde.
Rd: Hoorn des overvloeds – Cuivre – 1972 – N° 8 / 100.

Claude MONET

Geboren als Claude Oscar Monet in Parijs, 14 november 1840 en gestorven in Giverny, 5 december 1926.

Aanvankelijk maakte Monet vooral karikatuurtekeningen tot hij op 24-jaige leeftijd op aanraden van Eugène Boudin[15] begon met landschappen te schilderen in de buitenlucht. Zijn schilderij 'Impression, soleil levant' uit 1872 werd oorspronkelijk zowel door de kunstcritici als door het publiek geridiculiseerd. Het gaf echter de aanleiding tot de naam van een kunststroming:'Impressionisme'. Monet kan als grondlegger en trouwste vertegenwoordiger van het impressionisme beschouwd worden. Hij werd een meester in het weergeven op het doek van wat hij zag. Hij volbracht wat de impressionisten wilden doen: het visuele aspect van de alledaagse werkelijkheid vastleggen zonder gepsychologiseer of verwijzing naar de klassieke oudheid of andere historische thema's.

[15] Honfleur 1824 – Deauville 1898. Normandisch schilder gekend om zijn marines en een voorloper van het impressionisme.

Rousseau Emile (Paris 1927 – 2010) – 1965 – Monnaie de Paris
Gegoten in brons met geboetseerd model, Ø 130 mm.

Vz: Langs de rand 'Claude / Monet /ER'.
In het veld een impressie van Monet in profiel, ziend naar links, met baard en strohoed.
Kz: Waterlelies op het watervlak onder neerhangende takken.
Rd: Hoorn des overvloeds – Br – N° 13 / 200.

SPINOZA

Geboren als Baruch Despinoza (eens volwassen noemde hij zich 'Benedictus de Spinoza') in Amsterdam, 24 november 1632 en gestorven in Den Haag, 21 februari 1677.

Spinoza kreeg zijn opleiding binnen de uit Portugal gevluchte joodse gemeenschap. Reeds op jonge leeftijd verdedigde hij in het openbaar opvattingen die in strijd waren met de joodse orthodoxie. Hij ontkende de onsterfelijkheid van de ziel en beschouwde de bijbelverhalen als parabels met humane oorsprong.
Naast zijn werk als filosoof was hij een zeer bekwaam lenzenslijper wat hem in staat stelde in zijn levensonderhoud te voorzien. Zijn hoofdwerk 'Ethica' werd postuum uitgegeven. Zoals in de meetkunde vertrekt Spinoza met een klein aantal basisprincipes en definities en leidt daaruit met behulp van ingewikkelde bewijzen zijn conclusie af. De meetkundige methode heeft bij Spinoza ook reële betekenis, want voor hem zijn de orde en het verband der dingen gelijk aan de orde en het verband der ideeën. Het resultaat van zijn filosofisch werk is buitengewoon origineel en vormt een belangrijke bijdrage aan de geschiedenis van de westerse filosofie. Spinoza's opvatting wordt neutraal monisme genoemd, wat inhoudt dat het bestaan van maar één substantie wordt erkend en deze noch geestelijk noch lichamelijk is. Volgens Spinoza's opvatting werken geest en lichaam niet op elkaar in maar zijn het parallelle doch afzonderlijke perspectieven op hetzelfde.

Claus Eric (Haarlem 1936-) – 2001 – Argenta Zandvoort
Gegoten in brons met geboetseerd model, Ø 98 mm.

Vz: Een eigentijdse interpretatie van het portret van Spinoza, ¾ gedraaid naar links, naar het anoniem schilderij uit ca. 1670 dat zich bevindt in het Gemeentemuseum te Den Haag. Rond het positieve portret staan vierkanten. Rechts langs de rand 'SPINOZA'.

Kz: In en rond het negatieve portret zijn kubussen aangebracht.
De rechts verticaal geplaatste tekst: 'b=2a → $b^2 = 4a^2$ ' verwijst naar de wiskundige onderbouw van zijn filosofie. Links midden langs de rand het initiaal van de 'Vereniging voor Penningkunde': Pk en rechts onder de initialen van de medailleur EC.

Rd: effen.

DE SPIEGEL, VAN GROTE SYMBOLISCHE WAARDE

Luc Vandamme

Hoewel de spiegel al bestond in de Oudheid als een gepolijste platte schijf koper, brons of zilver, was de allereerste spiegel waarschijnlijk het wateroppervlak.

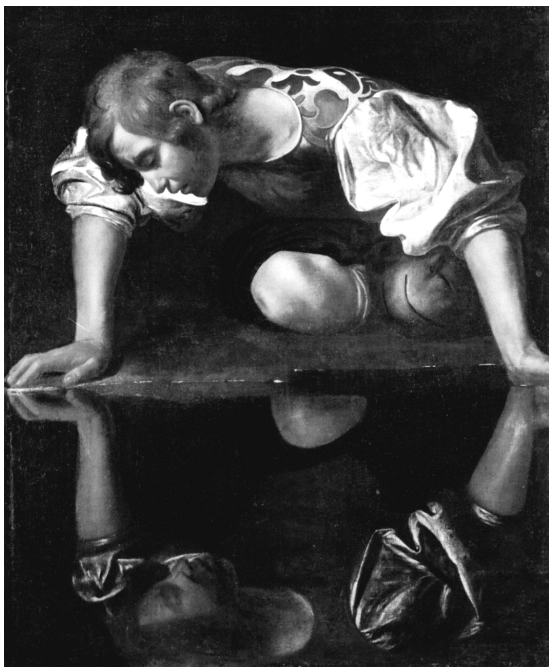

Caravaggio's Narcissus, ca. 1599-1600
Rome, Galleria Nazionale di Arte Antica, Palazzo Corsini

Onze vereniging gaf in 2003 een prachtige medaille uit met als onderwerp *Narcissus & Echo.* Voor de nieuwe leden: er zijn nog slechts 2 exemplaren beschikbaar van deze schitterende medaille!

Vz. NARCISSUS & ECHO (links vertikaal langs de rand)
De beeldschone jongeling Narcissus werd verliefd op zijn spiegelbeeld in het water. De nimf Echo vatte een heftige liefde op voor de schone jongeling. Echo lokte hem in het water, hij verdronk en zij was ontroostbaar.

Kz. –
De keerzijde laat ons een bloemencompositie zien. Op de plaats waar Narcissus stierf, groeit een bloem die zijn naam draagt.
Getekend bovenaan met de initialen: LL en rechts beneden met het logo van de promotie.

Jaargift 2003, Koninklijke Munt, 83 × 74 mm (met uitgesneden vorm), gepatineerd brons.
Rand: onderaan links genummerd van 1 tot 118 en verpakt in een schuifdoos.

Bibliografie
Flash Medailles, 2004, n° 1-22.
M.L. Dupont, F. Desmet, G. Stautemas, E. Schutyser & M. Willemans, *Belgische Medailles Belges 2003 - 2004,* Oostkamp, 2005, nr. 44.

Het woord “spiegel” geldt als het symbool van de innerlijke kennis, de voorzichtigheid maar vooral de schoonheid. Dit is het positieve beeld. De wellust, de ontucht, de ijdelheid en vooral de hoogmoed maken deel uit van de keerzijde van de medaille. Spiegel komt van het Latijn “speculum, specere” wat betekent “kijken, observeren” maar ook speculeren of bespiegelingen over de werkelijkheid. De symboliek is dubbelzinnig. In het Frans is het “miroir”, in het Engels “mirror” en afgeleid daarvan “admire”, wat zoveel betekent als bewonderende zelfobservatie.

Begin 16e eeuw is de spiegel een studie-instrument van groot belang voor de schilders[16]. Zo’n prachtig voorbeeld is het schilderij van Georgio Vasari (Arezzo, 30/7/1511 – Florence, 27/6/1574)[17] getiteld *Het toilet van Venus* dat zich bevindt in de Staatsgalerie te Stuttgart. Op dit schitterende schilderij zien we een halfnaakte Venus die met de hulp van verschillende halfnaakte vrouwen haar toilet opmaakt met behulp van een spiegel.

Bij Antonio Abondio (1538-1591)[18] vinden we dit onderwerp terug in een prachtige eenzijdige galvano van 72,5 op 88 mm. We zien Venus, één borst ontbloot, met links van haar Pan en rechts van haar Amor die haar een spiegel voorhoudt en achter haar, haar kamermeisje. De schilder graveur tekende dit werk bovenaan met zijn monogram. De spiegel speelt hier de hoofdrol en staat helemaal niet in perspectief met de afgebeelde personen. Personen die gekozen zijn in functie van de betekenis van de spiegel.

---

[16] C. Singleton, *Canti carnascialischi,* Bari, 1936: *In de loop van de 16e eeuw zien we zuivere zelfportretten opduiken van schilders van onder meer Parmigianino en Vasari en meerdere van Titiaan. Dit duidt op het belang van de in die periode vervaardigde spiegels, vooral dan in Venetië. De spiegels bevorderden het zelfbesef?* Giambattista Gelli schreef*: Een spiegel maakt Uw eigen gebreken zichtbaar, die niet zo gemakkelijk te ontdekken zijn als die van een ander.*

[17] Giorgio Vasari was een schilder, architect en de eerste kunsthistoricus die een vademecum opstelde van bekende kunstenaars.

[18] Antonio Abondio de Jongere was een schilder, beeldhouwer en medailleur uit Milaan. Hij werkte o.a. voor keizer Maximiliaan II en keizer Rodolfo II. Er zijn van hem verschillende medailles bekend. Alfred Armand vermeldt er in zijn *Les médailleurs italiens des quinzième et seizième siècles, Tome Premier, Bologna, 1883* een totaal van 36 stuks. Deze medaille staat hier echter niet in vermeld. Ook G.F. Hill vermeldt ze niet in zijn *Not in Armand a supplement to: Alfred Armand, Les médailleurs italiens des XVme et XVIme siècles, 1920/21, Halle.*

Venus[19], de godin van de liefde, de schoonheid en de verleiding. Pan, de Griekse god van het bos en de herders, zoon van Hermès en een nimf. Hij achtervolgt nimfen, vermaakt ze met zijn spel op de panfluit en verleidt ze. Hij is ook een voorspellende godheid. En ten slotte Amor, de god en personificatie van de liefde en de verleiding, zoon van Venus, meestal afgebeeld als een speels knaapje met pijl en boog of soms afgebeeld met een groep kleine gevleugelde kinderen (Amoretti of Amorini).

[19] Dr. Adelaïde Van Reeth, *Encyclopedie van de Mythologie,* 1992, Tirion-Baarn.

ZEKER TE BEZOEKEN

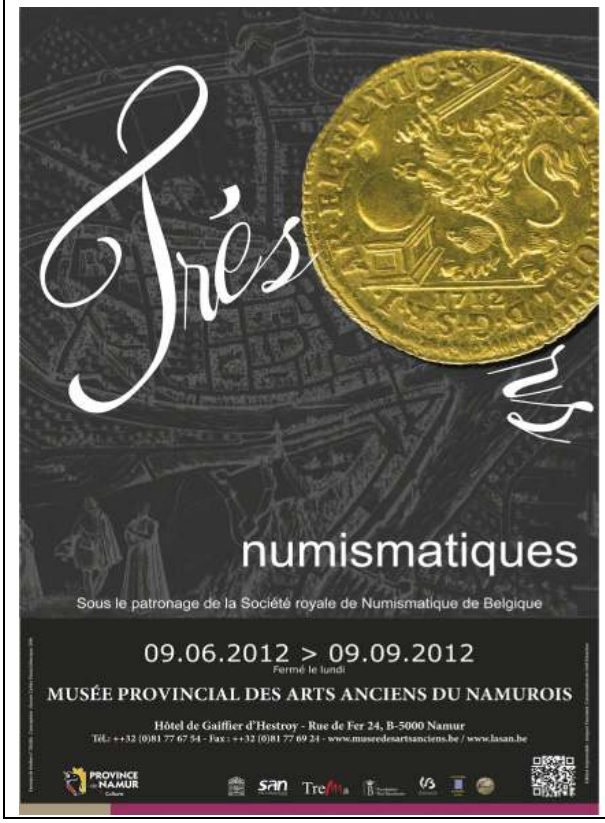

Trésors Numismatiques du Cabinet François Cajot

Dans le cadre de la magnifique exposition consacrée aux trésors numismatiques du Cabinet François Cajot, le Musée provincial des Arts anciens du Namurois - Trésors d'Oignies (TreMa) souhaite aborder cette thématique sous divers angles.
À cet effet, des activités, tant destinées aux adultes qu'aux enfants, vous sont proposées tout au long de l'exposition temporaire !
Pour entamer cette belle dynamique artistique et culturelle, nous avons décidé d'organiser ce dimanche 24 juin :
« Visite apéritive suivie d'une démonstration de frappe de monnaies ».
Un guide spécialisé retracera 25 siècles de notre Histoire... sous une approche inédite ! Pour ne rien manquer, rendez-vous :
Où ? Au Musée provincial des Arts anciens du Namurois -Trésor d'Oignies (TreMa), Rue de Fer, 24 - 5000 Namur.
Quand ? Ce dimanche 24 juin de 11h à 12h et de 14h à 17h.
Prix ? 5 € (adultes), 2,50 € (groupes, étudiants, séniors), gratuit < 12 ans.
La visite guidée vous est offerte !
Mais encore...
Dimanche 15 juillet : « **Visite apéritive & démonstration de frappe de monnaies** ».
Samedi 18 août : « **Journée d'identification** ».
Nous vous tiendrons informés !

Contact :
Jacques Toussaint
Conservateur en chef-Directeur
Courriel : jacques.toussaint@province.namur.be
Tél. : 081/ 77 67 54

Hebt U nog munten, bankbiljetten of medailles die niet meer in Uw collectie passen? Breng ze binnen en we bieden ze aan ter veiling. Alles wordt internationaal aangeboden, en wordt met de grootste zorg en discretie afgehandeld. Zeer aantrekkelijke voorwaarden.

Geen verkoop = Geen kosten!
Contacteer ons vandaag nog!

Veilinghuis Eeckhout Aalst

www.VeilinghuisEeckhout.be - joselito_eeckhout@telenet.be - 0486/868942